

Behovsutredning 2025–2027

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Diarienummer	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Processägare
M-2024-816	2024-12-06 § X x	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Miljöchef

Dokumentets syfte

Denna behovsutredning utreder hela tillsynsmyndighetens tillsynsbehov för åren 2025–2027 utifrån myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Utredningen ska omfatta en treårsperiod och ses över vid behov och minst en gång per år. Utredningen omfattar även myndighetens ansvar enligt kemikalielagstiftningen, strålskyddslagen, tobakslagen samt lagen om sprängämnesprekursorer.

Behovsutredningen beskriver även kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen för samma år.

I behovsutredningen framgår även bland annat nämndens arbete med ärendehandläggning enligt beskriven lagstiftning, övergripande arbete, remissarbete, administrativt och strategiskt arbete.

Dokumentet gäller för

Dokumentet är underlag för nämndens arbete 2025–2027 med tillsyn enligt miljöbalken m.m. samt kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen.

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Resurser.....	3
Indelning av arbetsuppgifter.....	4
Livsmedelskontrollen.....	5
Behörighet för kontrollen.....	5
Befogenheter och resurser för kontrollen	5
Kontrollpersonal	5
Nationell kontrollplan.....	6
Statlig utredning om livsmedelskontrollen	6
Översyn av taxan för livsmedelskontrollen och ny timavgift 2026.....	7
Sammanfattning av behovsutredning 2025–2027	8
Tillsyn och ärendehandläggning enligt miljöbalken	9
Övergripande.....	9
Hållbarhet	10
Miljö- och klimatprogrammet.....	10
Klimatanpassningsplanen	11
Nationell tillsynsstrategi.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Om tillsyn enligt miljöbalken, tillsynsobjekten och tillsynsintervallen	12
Miljöskyddstillsynen	13
Hälsoskyddstillsynen.....	12
Riktlinjer för kemikalietillsyn	15
Reservatstillsynen.....	17
Förorenade områden.....	17
Samverkan	18
Resurser och kompetenskrav	19
Översyn av taxan för miljö- och hälsoskyddstillsynen och ny timavgift 2026.....	19
Sammanfattning av behovsutredning 2025–2027	20
Övergripande tillsynsrelaterade uppgifter	21
Kris- och beredskapsarbete	22
Sammanfattning av behovsutredningen	23
Bilaga 1	24

Bakgrund

Enligt 6 § 1 kap. miljötillsynsförordningen (2011:13) ska det hos den operativa tillsynsmyndigheten finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Utredningen ska avse en treårsperiod och den ska ses över årligen eller efter behov.

Ett register ska också föras över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn (7 § 1 kap. miljötillsynsförordningen). Register för miljö- och stadsbyggnadsnämndens tillsynsobjekt uppdateras kontinuerligt i ärendehanteringssystemet Ecos 2 samt i Excelark som behovsutredning, kontrollplan och tillsynsplan är baserad på. Excelarket för livsmedelskontrollen respektive tillsynsplan för miljö- samt hälsoskyddstillsynen uppdateras löpande efter utförd kontroll respektive tillsyn. Utifrån behovsutredningen och registret ska tillsynsmyndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan, som finns i ärende M-2024-817.

I artikel 9 i förordning (EU) 2017/625 beskrivs hur offentlig kontroll ska utföras. Där framgår att kontrollen ska ske med en lämplig frekvens och att den ska vara riskbaserad. Livsmedelsverket har närmare preciserat detta i sin föreskrift (LIVSFS 2005:21) om offentlig kontroll av livsmedel. Enligt 3 e § ska kontrollmyndigheten årligen fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll. Planen ska avse en period om minst tre år och omfatta samtliga områden som myndigheten ansvarar för. Planen redovisas i ärende M-2024-818.

I livsmedelslagen anges att kontrollmyndigheten ska ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll så att lagstiftningen efterlevs inom alla led. Kontrollen ska vara utformad för att säkerställa likriktning och kvalitet. För att klara kraven i lagstiftningen är det viktigt att den operativa kontrollmyndigheten beskriver behovet av offentlig kontroll. Behovsutredningen omfattar således även livsmedelskontrollen.

Sammanfattningsvis omfattar behovsutredningen tillsyn av miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd enligt miljöbalken, kemikalietillsyn enligt kemikalielagstiftning samt tillsyn enligt strålskyddslagen, tobakslagen och lagen om sprängämnesprekursorer. Behovsutredningen innefattar även livsmedelskontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen.

Resurser

Antal tjänster på miljöavdelningen är tio, varav nio medarbetare och miljöchefen.

Den planerbara tiden för en resurs i behovsutredningen baseras på SKR:s modell för beräkning av planeringsbar tid. En heltidsanställd i Danderyds kommun har en teoretisk, faktisk arbetstid på 1 950 timmar per år. När

personlig tid (utbildning, semester, sjukdom, vård av barn, mm) är borträknad kvarstår 1406 timmar planeringsbar tid.

Inför och under 2024 har nödvändiga omstruktureringar gjorts av arbetsfördelningen så att det inför 2025 enbart finns en medarbetare som arbetar heltid inom livsmedelskontrollen. Detta eftersom ny riskklassningsmodell samt nedlagda livsmedelsverksamheter har medfört ett mindre behov av livsmedelskontroll. I samband med att en livsmedelsinspektör avslutade sin anställning omstrukturerades tjänsten om till en miljökoordinator tjänst. Detta är en ny befattning som inte har funnits tidigare. Denna medarbetare börjar sin anställning i januari och kommer bland annat att ansvara för övergripande tillsynsrelaterat arbete såsom system- och webbadministration, digitalisering, samordna beredskapsarbetet och verksamhetsutveckling, arbeta med taxeprojekt samt utföra viss handläggning inom miljö- och hälsoskydd. Resterande medarbetare är miljö- och hälsoskyddsinspektörer. Medarbetare inom miljö- och hälsoskydd samt miljöchefen arbetar även med miljöfrågor i fysisk planering och miljöövervakning.

Miljöchefen arbetar med bland annat miljöfrågor i fysisk planering, ärenden i överinstans, stödjande i livsmedelskontrollen och miljö- och hälsoskyddstillsynen, remissarbete, miljöövervakning och strategiskt miljöarbete. Miljöchefen ansvarar tillsammans med en utredande miljö- och hälsoskyddsinspektör för tillsynen av E18, kommunala vägnätet samt Roslagsbanan.

Indelning av arbetsuppgifter

Nämndens ansvar och miljöavdelningens arbete med tillsyn och kontroll enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen och övrig lagstiftning omfattar bland annat planerade arbetsuppgifter och händelsestyrda arbetsuppgifter.

Planerade arbetsuppgifter innefattar att utföra föranmälda och icke föranmälda inspektioner på tillsynsobjekt (miljöfarlig verksamhet, hälsoskyddsobjekt och livsmedelsverksamheter). Planerade arbetsuppgifter följer den tillsyns- och kontrollplan som tillsynsmyndigheten årligen tar fram för nästkommande år. Vid inspektioner kontrolleras bland annat att verksamhetens egenkontroll följs och att verksamheten följer de beslut, föreskrifter, och domar som finns. Tillsynsmyndigheten vidtar därefter åtgärder som rådgivning/information, föreläggande och förbud, för att åstadkomma rättelse.

Händelsestyrda arbetsuppgifter är till exempel inkomna ansökningar och anmälningar och som inte myndigheten styr över eller kan planera på samma sätt som ovan. En händelsestyrd arbetsuppgift kan även vara utbrott av objektburen smitta och olika typer av klagomål. Inom ramen för händelsestyrda arbetsuppgifter ingår även anmälan om misstanke om brott enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen, rådgivning och stöd till allmänheten och näringslivet samt remisshantering inom respektive ämnesområde.

Livsmedelskontrollen

Nämnden utövar kontroll inom områden relaterade till livsmedelslagstiftningen och i viss mån smittskyddslagen. Varje medlemsland i EU ska upprätta en flerårig plan för kontrollen av livsmedelsverksamheter. Livsmedelsverket tar fram en flerårig nationell kontrollplan. Inom ramen för nationella mål vägleder och styr Livsmedelsverket kommunerna i vad som är väsentligt att prioritera inom kontrollen.

Behörighet för kontrollen

Livsmedelsverket är den nationella behöriga myndigheten för livsmedelskontroll i Sverige, enligt 18 § i livsmedelsförordningen (2006:814). Miljö- och stadsbyggnadsnämnden är, enligt 11 § livsmedelslagen (2006:804) och 23 § livsmedelsförordningen (2006:813) behörig myndighet för kontrollen i kommunen.

För att livsmedelskontrollen ska vara effektiv och likvärdig mellan statliga, regionala och kommunala myndigheter ställer lagstiftningen krav på samordning mellan myndigheter.

Miljöavdelningen deltar i de länsmöten som anordnas varje år av representanter från länsstyrelsen och Livsmedelsverket. Inom kontrollen finns tillfällen och händelser då den nationella och den kommunala kontrollen har beröringspunkter.

För att kontrollen då ska vara effektiv finns en ansvarsfördelning enligt följande:

- Matförgiftningsutredningar sker i samarbete mellan kommunerna, smittskyddsläkare, länsstyrelsen och i speciella fall även Livsmedelsverket.
- RASFF (rapid Alert System for Food and Feed) vidarebefordras från Livsmedelsverket till berörd kommun. Uppföljning sker av Livsmedelsverket.

Befogenheter och resurser för kontrollen

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens befogenheter inom livsmedelsområdet regleras huvudsakligen i livsmedelslagen (2006:804) och i livsmedelsförordningen (2006:813). Enligt 20 § livsmedelslagen har kontrollmyndigheten rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen.

Kontrollpersonal

Kontoret har en ordinarie medarbetare med rätt kompetens och utbildning samt erfarenhet för att utföra kontroller. Kompetensutveckling sker efter behov. För att minska sårbarheten och för att säkra leveranserna kommer även livsmedelskontroll av punktinsatskaraktär, för väl utvalda objekt, utföras av två medarbetare som huvudsakligen arbetar med hälsoskydd. För närvarande utreds även ett samverkansavtal, för att vi behov kunna avropa

livsmedelskontroll per timme, med Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor (SRMH). Samverkansavtalet innebär inte att SRMH skulle överta livsmedelskontrollen utan enbart att avrop per timme görs vid behov, t.ex. i fråga om sjukskrivning eller för att under semesterperioden säkerställa livsmedelskontroll.

Inspektören har universitetsutbildning (livsmedelsagronom) som är relevant för kontrollområdet samt erfarenhet inom området. Generell kompetensutveckling sker genom deltagande på Livsmedelsverkets kurser och andra kompetensutvecklande insatser internt och externt. Kompetensutveckling sker även inom ramen för Miljösamverkan Stockholm och SILK-nätverket (Samverkan Inom Livsmedelskontrollen). Dialog kring det individuella kompetensutvecklingsbehovet förs vid medarbetarsamtalet som sker årligen inför nytt år.

Nationell kontrollplan

Livsmedelskontrollen ska utföras i enlighet med de nationella målen som Livsmedelsverket har tagit fram i sin nationella kontrollplan (NKP). Nuvarande plan gäller för åren 2023–2025. I NKP benämns målen som operativa mål och delas upp i olika kategorier (säkert dricksvatten, kemiska risker, mikrobiologiska risker och information i livsmedelskedjan). Närmare beskrivning över det kvarvarande årets målarbete finns i nämndens kontrollplan för 2025 (M-2024-818).

Med anledning av att den nya kontrollplanen för åren 2026–2028 håller på att tas fram av Livsmedelsverket med flera myndigheter¹ hanteras den nya NKP i behovsutredningen för 2026–2028. Det finns i dagsläget ingen förhandsinformation om kontrollområden och mål för åren 2026–2028.

Statlig utredning om livsmedelskontrollen

För närvarande pågår en översyn av kontrollorganisationen och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjan. Detta sker utifrån ett kommunikédirektiv från landsbygds- och infrastrukturdepartementet med syftet att förenkla för företagen (dir. 2023:170)².

En särskild utredare ska se över hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i livsmedelskedjan organiseras och finansieras inom områdena livsmedel, foder och animaliska biprodukter. Syftet är bland annat att skapa en mer effektiv kontrollstruktur som förenklar för livsmedelsföretagen. Såväl ansvarsfördelningen mellan de myndigheter (Livsmedelsverket, Jordbruksverket, länsstyrelserna och kommunerna) som utför livsmedelskontroll som finansieringen för kontrollen ska analyseras. Uppdraget ska redovisas senast 31 mars 2025.

I kommunikédirektivet anges att utmaningarna i livsmedelskedjan främst beror på hur Sverige har valt att fördela ansvaret för den offentliga

---

¹ Livsmedelsverket samordnar NKP. Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen (KEMI), Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA), länsstyrelserna och kommunerna ger input.

² [En översyn av kontrollorganisationen och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjan för att förenkla för företagen - Regeringen.se](#)

kontrollen och den offentliga verksamheten. Kontrollorganisationen har stor betydelse för företagens tillväxt och konkurrensmöjligheter. Många av kontrollmyndigheterna är små och har få anställda för att utföra uppdraget. Det ökar risken för att kontrollerna inte blir effektiva eller likvärdiga och innebär utmaningar för kontrollmyndigheterna att upprätthålla nödvändig kompetens. Utredaren behöver därför analysera om ansvaret för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bör fördelas på ett annat sätt än i dag för att skapa bättre förutsättningar för en likvärdig, enhetlig och effektiv kontroll samtidigt som det ska bli enklare för företagen. Det finns flera alternativ för att komma till rätta med de problem som den nuvarande organisationsstrukturen medför. Ett sätt kan vara att låta den grundläggande strukturen bestå, men att på ett bättre sätt klargöra gränsdragningen mellan olika kontrollområden och utöka den statliga styrningen för att uppnå ökad effektivitet, enhetlighet och likvärdighet i kontrollen. Ett annat sätt kan vara att ändra strukturen på ett mer grundläggande sätt och till exempel koncentrera kontrollansvaret för livsmedelstillsynen helt eller delvis till vissa kommuner, regioner eller statliga myndigheter.

Vid miljöchefsträffen i november 2024 inom Miljösamverkan Stockholm framkom uppgift om att utredaren främst fokuserar på ett förstatligande.

Risken finns att en kommun som Danderyd, som har relativt få objekt att utöva livsmedelskontroll på och enbart en tjänst inom livsmedelskontrollen, inte kommer ha kvar uppgiften med livsmedelskontroll i framtiden. Slutredovisningen av uppdraget ska analyseras och beslut fattas om Sveriges kontrollorganisation och finansiering av livsmedelskontrollen. Om det blir sådana konsekvenser för nämnden att livsmedelskontrollen i framtiden inte kommer att vara kvar kommer det att ske efter en övergångsperiod. Det är möjligt att en sådan övergångsperiod sker framåt 2028 när kontrollperioden utifrån riskklassningsmodellen är slut eller till 2030. Detta kommer att framgå i utredningen. Därmed torde inte denna behovsutredning påverkas av utredningens resultat men den måste beaktas i behovsutredningen för 2026–2028 när mer information finns.

Översyn av taxan för livsmedelskontrollen och ny timavgift 2026

Med anledning av att många livsmedelsverksamheter i kommunen har tvingats lägga ned eller ändra sin verksamhet av ekonomiska skäl har intäktsunderlaget för livsmedelskontrollen gått ner.

Därtill har kontroll utifrån Livsmedelsverkets nya riskklassningsmodell från 2024, som medför betydligt färre kontroller än tidigare, och efterhandsdebiteringen gjort att intäktsunderlaget har sjunkit betydligt. Denna trend finns hos de flesta kommuner. Flertalet kommuner har därför ändrat arbetssätt och minskat ner på arbetet liksom sett över taxor för att höja sina timavgifter för att de ska stå i proportion till kommunens kostnader för den faktiska tillsynen som bedrivs. Principen för tillsynstaxor är att taxor och avgifter ska motsvara de genomsnittliga kostnader myndigheten har för tillsynen. Det är dock viktigt att skillnaderna mellan kommuners avgifter inte blir för stora då det ska råda likvärdiga förutsättningar för företagen som står under kontroll/tillsyn.

Nedan redovisas en tabell över timavgifter för såväl grannkommuner som Stockholms stad och Huddinge kommun för 2024.

Kommuner	Danderyd	Lidingö	Sollentuna	SRMH	Sundbyberg	Stockholm	Huddinge
Timavgift 2024 (kr)	1562	1664	1728	1250	1700	1720	1764

Jämförelsen av timavgifter för livsmedelskontrollen visar att enbart SRMH har lägre timavgift. Kommunens timavgift för livsmedelskontrollen ligger jämförelsevis lågt.

Det medför att det är motiverat att under 2025 utreda en höjning av timavgiften till 2026 samt att analysera taxans utformning. Detta taxearbete är omfattande och utförs av miljöchefen, miljökoordinatören och livsmedelsinspektören.

Sammanfattning av behovsutredning 2025–2027

Nedan följer en redogörelse över den tid som bedöms för livsmedelskontrollen i kommunen. Från och med 2024 sker livsmedelskontrollen utifrån Livsmedelsverkets nya riskklassningsmodell. Denna modell utgår ifrån en femårsplan för livsmedelskontrollen. Nämnden har således nu en plan för livsmedelskontrollen till och med 2028. Verksamheter kan få ny, och ofta lägre, kontrolltid efter ett kontrollbesök och efter god efterlevnad.

Konjunkturen, effekterna efter pandemin och högre elpriser m.m. har medfört att flera livsmedelsverksamheter, ofta mindre verksamheter, har behövt lägga ner. Det finns även en trend, på grund av demografiutvecklingen, att förskolor läggs ned i kommunen. I början av 2023 fanns det 252 aktiva livsmedelsverksamheter i kommunen och i slutet av 2024 finns det 237. Fortsätter denna negativa trend kan ytterligare livsmedelsverksamheter komma att lägga ner.

En livsmedelsinspektör arbetar med planerad och händelsestyrd kontroll. Två medarbetare inom hälsoskydd kommer under 2025 utföra 26 planerade kontroller av totalt 156. Denna insats är av punktinsatskaraktär inom mer rutinartade kontroller av förskolor, skolor och grupp- och serviceboenden. Syftet med omfördelningen är att minska sårbarheten och förbättra arbetsmiljön för livsmedelsinspektören. Därtill finns bättre marginaler för smittskyddsärenden och annat händelsestyrt arbete.

Bedömningarna nedan är baserade på att en livsmedelskontroll tar fyra timmar, men kontrollen samt nödvändigt för- och efterarbete kan både ta mindre och mer tid. Erfarenheten från efterhandsdebiteringen under 2023 och 2024 medför att kontrollen, inklusive för- och efterarbete, tar cirka fyra timmar. Riskklassningsmodellen reglerar hur många besök en livsmedelsverksamhet får, men tiden för utförandet regleras via efterhandsdebitering.

För livsmedelskontrollen är behovet 0,9 årsarbetskrafter.
Riskklassningsmodellen har medfört färre kontrolltimmar, vilket påverkar resursbehovet. Även det sjunkande antalet livsmedelsverksamheter i kommunen har påverkat bedömningen i denna behovsutredning.

Livsmedelskontroll	Bedömt behov 2025 (timmar)	Bedömt behov 2026 (timmar)	Bedömt behov 2027 (timmar)
Planerad kontroll, uppföljande kontroll och planerade arbetsuppgifter	1146	1126	1126
Händelsestyrd kontroll t.ex. registrering av verksamheter, smittskyddsutredningar, klagomålshantering, remissyttranden, information och rådgivning	165	165	165
Totalt behov (timmar)	1311	1291	1291
Årsarbetskrafter	0,9	0,9	0,9

Tillsyn och ärendehandläggning enligt miljöbalken

Övergripande

Miljöbalkens övergripande syfte är att främja hållbar utveckling som innebär att en hälsosam och god miljö säkerställs för kommande generationer. Naturen har ett skyddsvärde och människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett stort ansvar. Miljöbalken tillämpas enligt följande:

- människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
- värdefull natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
- den biologiska mångfalden bevaras,
- mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en långsiktigt god hushållning tryggas utifrån ekologiska, sociala, kulturella och samhällsekonomiska synpunkter,
- återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

Utöver miljölagstiftningen finns andra mål och riktlinjer som styr prioriteringen av tillsynen och som måste beaktas vid bedömningen av behovet och den senare planeringen i tillsynsplanen. I Sverige har riksdagen beslutat om ett övergripande generationsmål som lyder:

”Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.” Därutöver finns 16 miljö kvalitetsmål som ska säkerställa att generationsmålet uppfylls. Sveriges miljömål omhändertar nationellt den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Hållbarhet

Nämnden arbetar inom ramen för tillsynen enligt hållbarhetspolicyn för Danderyds kommun (KS 2021/0427).

De tre dimensionerna av hållbar utveckling: ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet måste beaktas. I kommunen innebär de tre dimensionerna följande och utgör grund för de vägledande principerna som läggs fast genom denna policy. Med ekologisk hållbarhet avser kommunen ett resurseffektivt samhälle med minimerad användning av skadliga kemikalier, där naturen har ett skyddsvärde och vår rätt att förändra och bruka den är förenad med ansvar att förvalta den väl. Ett samhälle där livskraftiga ekosystem och invånarnas rekreativmiljöer upprätthålls och utvecklas, och som har god förmåga att förebygga och hantera klimat- och miljömässiga utmaningar. Med social hållbarhet avser kommunen en hållbar samhällsutveckling där grundläggande mänskliga behov uppfylls, för såväl dagens generation som kommande generationer. Ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader, är delaktiga i samhällsutvecklingen och som känner tillit till varandra och till samhällets olika delar. Med ekonomisk hållbarhet avser kommunen ett samhälle där de ekonomiska resurserna används på ett sätt som främjar ekologisk och social hållbarhet, där vi inte skjuter kostnader på framtiden, där företagsklimatet är gott och där invånarnas ekonomiska välfärd främjas bland annat genom goda möjligheter till utbildning, boende och arbete.

I policyn framgår att beslutsunderlag bör belysa och analysera ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter, om de är relevanta i ärendet.

Miljöavdelningen har därför ändrat sin mall för tjänsteutlåtanden så att beslutsunderlagen ska belysa dessa aspekter. Generellt kan poängteras att miljö- och hälsoskyddstillsynen och livsmedelskontrollen i sin natur bidrar till den ekologiska, sociala och ekonomiska hållbarheten.

Miljö- och klimatprogrammet

Kommunens miljö- och klimatprogram är indelat i sex områden som bidrar till genomförande av femton av de nationella miljö kvalitetsmålen och elva av de globala hållbarhetsmålen samt de sex prioriterade regionala målen. Kopplat till miljö- och klimatprogrammet finns ett stöddokument för verksamheternas genomförande, här finns förslag till åtgärder och aktiviteter samlade. Nämndens arbete inom ramen för miljö- och klimatprogrammet

hanteras årligen. Tid för att arbeta med dessa åtgärder finns medtagen i behovsutredningen.

Klimatanpassningsplanen

Inom ramen för klimatanpassningsplanen finns strategin för klimatanpassning för Danderyds kommun 2022–2031 (KS 2021/0417). Strategin beskriver tidsatta anpassningsåtgärder som är framtagna för att mildra eller förhindra effekterna från ett förändrat klimat. Tid för att arbeta med dessa åtgärder finns medtagen i behovsutredningen.

Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken

Nämnden bedriver sin tillsyn enligt nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken, vilken syftar till att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn. Arbetet samordnas av Naturvårdsverket. Folkhälsomyndigheten, Kemikalieinspektionen och Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för vissa delar i strategin. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period. En ökad tydlighet gynnar att myndigheternas samlade resurser och kompetens används effektivare, bidrar till en ökad likvärdighet i tillsynen och underlättar planering av tillsyn.

Strategin innehåller sju tillsynsområden (Avfall, Förorenade områden, Hälsoskydd, Kemikalietillsyn, Miljöfarlig verksamhet, Naturtillsyn och Vattenverksamhet). Vart och ett av dessa har inringade fokusområden med tillhörande preciseringar kopplade till sig. Till varje fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. Preciseringarna utgör strategi för att uppnå effektmålen. Förutom att peka ut viss tillsyn under perioden lyfter strategin också fram andra åtgärder som stärker fokusområdena, exempelvis tillsynsvägledning.

Den nationella tillsynsstrategin omfattar åren 2022–2025. Strategin har beaktats i såväl behovsutredning som tillsynsplan. I bilaga 1 redovisas nämndens arbete utifrån tillsyns- och fokusområdena i den nationella tillsynsstrategin. Nämnden har haft god progress inom ramen för den nationella tillsynsstrategin och aktiviteterna inom tillsynsområdena är huvudsakligen omhändertagna.

Arbetet med att ta fram den nya tillsynsstrategin för perioden 2026–2029 är inledd och löper fram till juni 2025. Därför är denna behovsutredning behäftad med osäkerheter med avseende på åren 2026 och 2027. Den nya strategin kommer att ha samma områdesindelning som tidigare och nedan följer en sammanställning över områden och ansvarig myndighet:

- Avfall (Naturvårdsverket)
- Förorenade områden (Naturvårdsverket)
- Hälsoskydd (Folkhälsomyndigheten)
- Miljöfarlig verksamhet (Naturvårdsverket)
- Kemikalietillsyn (Kemikalieinspektionen)
- Naturtillsyn (Naturvårdsverket)
- Vattenverksamhet (Havs- och vattenmyndigheten)

Om tillsyn enligt miljöbalken, tillsynsobjekten och tillsynsintervallen

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedriver tillsyn med stöd av miljöbalken och dess följdlagstiftning samt enligt tillämpliga EU-förordningar.

Ansvarsområdet är brett och omfattar bland annat tillsyn av miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, förorenade områden, kemikalier och biotekniska organismer, avfall och producentansvar, skötsel av jordbruksmark och skyddade områden. I miljötillsynsförordningen och i 26 kap. miljöbalken regleras kommunens ansvarsområden.

Tillsynsintervall identifieras i behovsutredningen och sammanställs i årlig tillsynsplan. Intervallen beskrivs närmare under avsnittet miljöskyddstillsynen respektive hälsoskyddstillsynen.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden hanterar även klagomål inom såväl miljöskyddet som hälsoskyddet.

Tillsyn sker även rörande E18 trafikverksamhet (Trafikverket) genom beslutad tillsynsriktning³. Tillsyn sker också avseende Roslagsbanan (Trafikförvaltningen/Region Stockholm) i enlighet med beslutade riktlinjer⁴. Under 2024 hade kommunen ett första tillsynsmöte med samhällsutvecklingsförvaltningen (SUF) om det kommunala vägnätet. Tillsyn rörande dessa nämnda infrastrukturer sker nu årligen.

Hälsoskyddstillsynen

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden utför även tillsyn av offentliga lokaler och lokaler för hygienisk behandling. Hit hör bl.a. skolor, förskolor, vård- och omsorgslokaler, solarier och bassängbad. Syftet med tillsynen är att förebygga, upptäcka och undanröja hälsorisker för människor som bor, vistas och verkar i kommunen. Tillsynen följer följande intervall utifrån behovet ur ett hälsoskyddsperspektiv.

Hälsoskyddsverksamheter	Tillsynsintervall
Bassäng- och strandbad	Årligen
Solarier	Årligen
Förskolor, öppen förskola, familjedaghem, skolor och fritidsgårdar	Vartannat år
Hotell	Vartannat år
Idrottsanläggningar, gym m.m.	Vartannat år
Grupp- och korttidsboenden	Vartannat år

³ Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 29 november 2022 (§ 61) dnr MHN 2022-923

⁴ Miljö- och stadsbyggnadsnämndens beslut 13 mars 2024 (§ 25) dnr M-2024-89

Lokaler för vård eller annat omhändertagande	Vart tredje år
Fotvårdare	Vart tredje år
Samlingslokaler	Vart tredje år
Yrkeshygieniska verksamheter – skönhetsvård	Vart tredje år
Frisersalonger	Vart tredje år
Kiropraktor, naprapat, sjukgymnast m.m. (där ej IVO har tillsyn)	Vart tredje år
Fastighetsägare (Brf, fastighetsbolag (hyresrätter)	Vart femte år

Miljöskyddstillsynen

Tillsynen enligt miljöbalken innefattar bland miljöfarliga verksamheter med beteckningen B (tillståndspliktig verksamhet, det finns enbart ett sådant objekt i kommunen) och C i miljöprövningsförordningen (anmälningspliktig verksamhet) och för miljöfarliga verksamheter med beteckningen U (verksamheter som varken är tillstånds- eller anmälningspliktiga).

Tillsynen följer följande tillsynsintervall, som är baserat på behovet av återkommande tillsyn ur ett miljöperspektiv. Flertalet verksamheter lämnar in miljörapporter till myndigheten, dessa handläggs årligen oavsett om tillsyn sker det aktuella året eller ej.

Miljöfarliga verksamheter	Tillsynsintervall
B-verksamheten (1)	Årligen
C- verksamheter (8)	Fem årligen (t.ex. Danderyds sjukhus, helikopterflygplatsen vid sjukhuset och snöupplaget i Rinkebyskogen), tre vartannat år.
U-verksamheter: Dag- och spillvattennätet samt Tranholmens samfällighetsförening (spillvattennät)	Vartannat år, vartdera året tillsyn av det kommunala dagvattennätet/dagvattenanläggningarna respektive spillvattennätet. Spillvattennätet på Tranholmen tillsyn vartannat år.
U-verksamheter: Roslagsbanan och E18 trafikverksamheter samt det kommunala vägnätet	Årligen

U-verksamheter: Återvinningsstationer	Årligen
U-verksamheter: Golfklubbar och driving range, vissa bilverkstäder m.m.	Vartannat år
Övriga U-verksamheter	Vart tredje år
U-verksamheter som butiker som säljer kemikalier och avfallstransportörer	Får tillsyn inom ramen för riktade tillsynsprojekt

Osäkerhet avseende avfallstillsynen

Klimat och näringslivsdepartementet har i promemorian Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi (KN2024/02249) lämnat förslag på en reformerad och moderniserad avfallslagstiftning för att förebygga avfall och öka materialåtervinningen så att Sverige ska kunna nå de inom EU överenskomna målen på området. Förslaget är nu ute på remiss till den 14 februari 2025. Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

I förslaget föreslås att länsstyrelsen övertar tillsynen gällande den kommunala avfallshanteringen, avfallstransportörer och avfallshanteringen vid tillståndspliktiga verksamheter. Därmed kommer, om förslaget går igenom i sin nuvarande utformning, kommunen inte att kunna bedriva tillsynsprojekt rörande avfallstransportörer inklusive avfallsbrottslighet knutet till dessa eller tillsyn av kommunala avfallsentreprenörer. Uppföljande tillsyn av avfallstransportörer är planerad 2025 inklusive insatser med polisen rörande avfallstransporter. Tillsyn av kommunala entreprenörer är planerad till 2025. Kommunen har enbart en tillståndspliktig verksamhet, reservkraften vid Danderyds sjukhus, där avfallstillsynen påverkas om inte länsstyrelsen väljer att lämna över tillsynen också i denna del. Avfallshanteringen inom ramen för den tillsynen är mycket begränsad.

Då denna promemoria nu är ute på remiss får dess konsekvenser för tillsynen och behovsutredningen utredas närmare under 2025 inom ramen för behovsutredningen för åren 2026–2028.

Riktlinjer för kemikalietillsyn

Riktlinjerna för tillsynsmyndighetens kemikalietillsyn antogs i maj 2024 (M-2024-301). Riktlinjerna och kommentarer på dessa utifrån behovsutredningen sammanfattas nedan.

Riktlinjer	Kommentar utifrån behovsutredningen
Tillsynsmyndigheten ska vidmakthålla kompetens inom kemikalietillsynen.	<p><i>Individuell kompetensutveckling sker utifrån medarbetarsamtalet.</i></p> <p><i>Kompetensutveckling sker även inom ramen för deltagande i nätverksgrupper, som PFAS-nätverket, dagvattentillsynsnätverket och båtklubbstillsynsnätverket, inom Miljösamverkan Stockholm. Kontoret har medarbetare som ingår i dessa nätverk.</i></p> <p><i>Kompetensutveckling sker även inom ramen för samverkansprojekt som Kemikalieinspektionen (KEMI) driver, se vidare nedan.</i></p>
Tillsynsmyndigheten arbetar aktivt med den nationella tillsynsstrategins fokusområden inom kemikalietillsynen. Detta innebär att genomföra tillsynsprojekt om kemikalier utifrån Reachförordningen ⁵ , biocidlagstiftningen ⁶ och CLP-förordningen ⁷ och om möjligt delta i nationella tillsynsprojekt om kemikalier.	<p><i>Arbeten inom nu gällande tillsynsstrategi (t o m 2025) preciseras under avsnittet Kemikalietillsyn i bilaga 1.</i></p> <p><i>Kontoret kommer att delta i KEMIs samverkansprojekt hösten 2025 med fokus på kontroll av bekämpningsmedel. Fokus kommer att vara på t.ex. rått- och musmedel, insektsmedel, träsnyddsmiddel och båtbottenfärger.</i></p> <p><i>Under 2026 planeras ett likartat samverkansprojekt, då med fokus på växtskyddsmedel. Kontoret avser att</i></p>

⁵ Reach-förordningen innehåller regler om registrering, utvärdering, tillstånd och begränsningar av kemiska ämnen. Reach innehåller också krav på användare av kemikalier och regler om information som ska tillhandahållas till kund.

⁶ Huvudregeln är att biocidprodukter ska vara godkända innan de får säljas eller användas inom EU. Biocidprodukter är kemiska eller biologiska bekämpningsmedel som används för att bekämpa och kontrollera skadliga organismer. De bekämpningsmedel som inte är växtskyddsmedel räknas som biocidprodukter.

⁷ CLP-förordningen innehåller regler för klassificering, märkning och förpackning av kemiska produkter. Förordningen innehåller också regler om att anmäla uppgifter för ämnen och blandningar. CLP står för engelskans "Classification, Labelling and Packaging" (klassificering, märkning och förpackning).

	<i>delta även i detta KEMI ledda samverkansprojekt.</i>
Tillsynsmyndigheten ska se över tillsynsområdet kemikalietillsyn, och dess tillsynsaktiviteter, när den nya nationella tillsynsstrategin är lanserad.	<i>Denna översyn kan först ske hösten 2025 då Naturvårdsverket m.fl. myndigheter aktivt kommer att börja arbeta med den nya strategin först i juni 2025. Förhoppningsvis är strategin klar inför arbetet med behovsutredningen för åren 2026–2028.</i>
Tillsynsmyndigheten ska utföra regelbunden tillsyn över andra än primärleverantörers ⁸ försäljning av kemiska produkter, bekämpningsmedel och varor.	<i>Marknadskontroll av försäljning av kemikalier är en viktig funktion som utförs av tillsynsmyndigheten för att säkerställa att lagar och regler kring hantering och försäljning av kemikalier följs. Syftet med denna kontroll är att minimera riskerna för människors hälsa och miljön.</i> <i>Marknadskontroll planeras 2025 och 2026 inom ramen för de KEMI samverkansprojekt som beskrivs ovan.</i> <i>Uppföljning av marknadskontroll utifrån lagen om sprängämnesprekursorer är planerad 2025.</i>
Kemikalietillsyn ska i ändamålsenlig utsträckning ske vid tillsyn av hälsoskyddsverksamheter, miljöfarliga verksamheter samt förorenade områden. Tillsynen planeras och följs upp enligt gällande tillsynsplan. Kemikalietillsynen ska rikta särskild uppmärksamhet till miljöer där barn och unga vistas.	<i>Radon- och kemikalietillsyn är fokusområden vid skoltillsynen 2025 respektive förskoletillsynen 2026 samt i övriga relevanta tillsynsobjekt. Under 2026 kommer uppföljande tillsyn ske utifrån projektet Giftfri förskola.</i> <i>Tillsyn av kosmetiska produkter sker vid tillsyn av frisersalonger 2025.</i> <i>Utifrån miljöskyddstillsynen har två inspektörer gått en riktad kemikalietillsynsutbildning 2024 bl.a. med fokus på granskning av säkerhetsdatablad. Under 2025–2027 kommer därför särskilt fokus vara på granskning av verksamhetsutövare</i>

⁸ Kemikalieinspektionen ansvarar för tillsyn och tillsynsvägledning av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor när de släpps ut på marknaden av primärleverantörer, det vill säga både tillverkare och importörer

	<p><i>säkerhetsdatablad avs. sina kemikalier.</i></p> <p><i>Utifrån arbetet med förorenade områden pågår bl.a. inventeringen av PFAS-förekomster i pågående och nedlagda verksamheter under 2025–2027. Inom tillsynen av t.ex. båtklubbar och golfklubbar ingår kemikalietillsyn.</i></p>
--	---

Reservatstillsynen

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden utför även tillsyn av kommunens tre naturreservat och hanterar dispensansökningar inom reservatsområdena. Reservatstillsynen sker årligen i varierad omfattning.

Förorenade områden

Nämndens arbete med förorenade områden sker enligt strategin för förorenade områden i Danderyds kommun 2022–2025 (MHN 2022-509, senast uppdaterad 2022-06-07 § 42). Strategin kommer att uppdateras under 2025 och tid för den uppgiften finns med i behovsutredningen och tillsynsplanen.

Det är viktigt att notera att tillsynsarbetet med förorenade områden, främst vad gäller egeninitierad tillsyn, ofta löper över flera år. Inom förorenade områden tar processerna lång tid utifrån att kartläggning, identifiering, riskbedömning, ansvarsutredning, förelägganden och eventuella överprövningar, undersökningar och slutligen eventuella åtgärder sker systematiskt. Teknikutvecklingen går framåt både vad gäller undersökningar och saneringsåtgärder. I exploateringsprojekt sker denna process snabbare då det finns ekonomiska incitament för sanering. I de andra fallen tar det i regel längre tid och i vissa fall kan det vara så att kostnaderna för sanering inte bedöms vara rimliga i relation till miljönyttan. Sammantaget kommer flertalet av ärendena därmed vara aktiva över flera år.

För att nå uppsatta lokala mål och för att arbeta aktivt för att nå det nationella miljökvalitetsmålet Giftfri miljö bedöms strategin vara nödvändig för att:

- Öka kunskapen om föroreningsituationen för objekt i riskklass 1 och 2 genom att göra ansvarsutredningar och verka genom tillsyn för att undersökningar genomförs och att åtgärder genomförs vid behov för dessa objekt,
  - *Kommentar: Vissa åtgärder vid jaktskyttebanan i Rinkebyskogen (riskklass 1) har vidtagits. Åtgärder behöver ske mer kontinuerligt. Detta kommer tillsynsarbete kommer att fortsätta. Undersökningar har skett vid en nedlagd kemptvätt i riskklass 2 och i fråga om en annan nedlagd kemptvätt ska ett överprövat föreläggande hanteras.*

- initiera kontrollprogram för lakvatten vid de största deponierna i kommunen för att bevaka eventuella förändringar över tid,
  - *Kommentar: Dialog har förts med samhällsutvecklingsförvaltningen (SUF, f.d tekniska kontoret), ett kontrollprogram är således initierat. De berörda deponierna är identifierade. SUF har beställt konsultstöd för att ta fram en förstudie kring detta, som i sin tur är underlag i budgetprocessen för tekniska nämnden inför 2026.*
- inom stadsbyggnadsprocessen bevaka förekomsten av misstänkt förorenade områden vid arbete med planer och bygglov samt bevaka att undersökningar och efterbehandlingar genomförs vid behov,
  - *Kommentar: Kontoret har en medarbetare som deltar som projektmedlem i de planprojekt där förorenade områden är en aspekt.*
- vidmakthålla kompetens inom förorenade områden.
  - *Kommentar: Deltagande kommer fortsatt att ske i samverkansgrupp inom Miljösamverkan Stockholm för tillsyn av båtuppställningsplatser och sediment (fritidsbåtsnätverket) respektive PFAS identifiering. Inspektören inom förorenade områden kommer att delta i länsstyrelsens handläggartäffar samt övriga utbildningar som identifieras i medarbetarsamtalet samt i övrigt uppmärksammas.*

I strategin beskrivs följande aktiviteter:

- Ansvarsutredning av prioriterade objekt, 2-4 per år
- Undersökningar och åtgärder genom egeninitierad tillsyn, 1-2 per år
- Undersökningar och åtgärder genom händelsestyrd tillsyn, 1-2 år
- Uppdatering av databaser och kartsikt, 2 gånger per

Ett arbete, som sker inom ramen för en nationell tillsynsinsats, med inventering av PFAS förekomster i pågående och nedlagda verksamheter är pågående och fortsätter 2025–2026. Kommunen har i relation till andra kommuner en god progress i arbetet.

Samverkan

Ett mycket viktigt forum för samverkan är det regionala forumet Miljösamverkan Stockholm som nämnden är medlem i. Inom ramen för detta sker kompetensutveckling för inspektörerna, miljökoordinator och miljöchef samt erfarenhetsåterföring och deltagande i kompetensnätverk. Inom ramen för Miljösamverkan Stockholm sker även studiebesök, framtagande av gemensamma checklistor och annat stöd i arbetet. För en liten miljöavdelning är deltagandet i Miljösamverkan Stockholm vital. Miljöchefen är invald i Miljösamverkan Stockholms styrelse för åren 2025 och 2026.

Samverkan sker även i form av länsstyrelsens tillsynsvägledning och kunskaps forum inom olika ämnesområden. Detsamma gäller även för myndigheter såsom Folkhälsomyndigheten, Kemikalieinspektionen, Naturvårdsverket och Socialstyrelsen.

Resurser och kompetenskrav

Miljö- och hälsoskyddsinspektörerna har en akademisk utbildning som miljö- och hälsoskyddsinspektör eller motsvarande. Kompetensutveckling sker kontinuerligt genom deltagande i Miljösamverkan Stockholms seminarium och forum, genom beskrivna myndigheters tillsynsvägledning samt genom individuell kompetensutveckling utifrån medarbetarsamtalet.

Naturvårdsverket har i samverkan med Folkhälsomyndigheten, Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen och länsstyrelserna under 2020–2023 arbetat med ett regeringsuppdrag om att främja en mer effektiv och enhetlig tillsyn enligt miljöbalken. I uppdraget ingick kriterier för kompetens samt en plan för fort- och vidareutbildning för de som arbetar med tillsyn enligt miljöbalken. I uppdragets slutredovisning framgår att:

- Kompetens ska finnas inom de ansvarsområden enligt miljöbalken som identifierats i myndighetens behovsutredning och planerats i tillsynsplanen,
- Grundläggande juridisk kompetens ska finnas inom miljö- och förvaltningsrätt,
- Fördjupad juridisk kompetens ska finnas att tillgå för stöd i handläggningen vid behov,
- Kompetens ska finnas inom tillsynsmetodik, kommunikation och bemötande.

Kriterier för kompetens föreslås införas som en bestämmelse i miljötillsynsförordningen. Detta har än så länge inte skett. Om bestämmelsen införs bedöms att kontoret kommer att kunna införliva kompetenskraven.

Översyn av taxan för miljö- och hälsoskyddstillsynen och ny timavgift 2026

Flera kommuner i länet har till 2024 sett ett behov av att ändra sina taxor och höja sina timavgifter. Detta för att möta generella kostnadsökningar och kunna fullfölja sitt uppdrag inom miljö- och hälsoskyddstillsynen. Det är viktigt att poängtera att all tillsyn inte helt kan täckas av avgifter, till exempel inte tid för allmänna utredningar, remissarbete, viss handläggning, miljöövervakning eller handläggning av klagomål som inte visar sig vara befogade. Dessa delar av myndighetsarbetet är relativt omfattande.

Nedan redovisas en tabell över timavgifter för miljöbalkstillsynen för såväl grannkommuner som Stockholms stad och Huddinge kommun för 2024.

Kommuner	Danderyd	Lidingö	Sollentuna	SRMH	Sundbyberg	Stockholm	Huddinge
Timavgift (kr)	1353	1556	1570	1240	1468	1410	1671

Taxejämförelsen mellan kommunerna enligt ovan indikerar att det är motiverat att se över timavgiften för miljöbalkstillsynen till år 2026 då timavgiften i kommunen är förhållandevis låg. Utöver dessa taxenivåer planerar flera kommuner höjningar. Kontoret bedömer att utredning krävs

under 2025 för att föreslå en höjning av timavgiften till 2026. Reviderad taxa antas i Kommunfullmäktige.

Taxan behöver också ses över vad gäller parametrar och områden där nämnden kan öka intäktsggraden och där det juridiskt möjligt, till exempel vad gäller avgifter för utredningar i klagomålsärenden och handläggning av komposteringsanmälningar.

Detta taxearbete är omfattande och ingår i behovsutredningen. Arbetet utförs i projektform av miljöchefen, miljökoordinatören och ett urval av miljö- och hälsoskyddsinspektörer.

Sammanfattning av behovsutredningen 2025–2027

Nedan följer en redogörelse över den tid som bedöms för tillsyn och ärendehandläggning enligt miljöbalken samt miljöövervakning, strategiskt miljöarbete samt arbete inom ramen för plan- och bygglovsprocessen.

Tillsyn m.m. enl. MB	Bedömt behov 2025 (timmar)	Bedömt behov 2026 (timmar)	Bedömt behov 2027 (timmar)
Planerad tillsyn samt tillsynsprojekt miljöskydd	2913	2929	2883
Händelsestyrda arbetsuppgifter (bergvärmehandläggning, anmälningar, klagomål m.m.) inom miljöskydd	1450	1430	1430
Planerad tillsyn samt tillsynsprojekt hälsoskydd, radiakmätning och radontillsyn	1103	1239	1045
Händelsestyrda arbetsuppgifter hälsoskydd (klagomål, anmälningar och ansökningar m.m.)	1020	1020	1020
Reservattillsyn, strategiskt miljöarbete, miljöövervakning samt arbete inom ramen för plan- och bygglovsprocessen	1650	1650	1650
Totalt behov (timmar)	8136	8268	8028
Årsarbetskrafter	5,8	5,9	5,7

Övergripande tillsynsrelaterade uppgifter

Avdelningen jobbar kontinuerligt med att minska tiden för övergripande arbetsuppgifter (verksamhetsplanering, ekonomisk hantering och fakturering, rutiner, register, arkiv, processer, kvalitetssäkring av myndighetsutövning med mera). En miljökoordinator börjar i januari som till stor del ska arbeta med dessa arbetsuppgifter, vilket ska ge möjlighet för miljö- och hälsoskyddsinspektörerna att arbeta mer med tillsyn, kontroll och ärendehandläggning.

Under 2025 sker, det ovan beskrivna arbetet, med förslag på ny taxa för såväl livsmedelskontrollen som miljö- och hälsoskyddstillsynen. Därtill sker under 2025 arbete med kris- och beredskap, vilket beskrivs nedan.

För att kontoret ska fungera ändamålsenligt och effektivt och för att nämnden ska kunna fullgöra sitt uppdrag krävs ett löpande övergripande arbete, som t.ex.

- Verksamhetsplanering och uppföljning
- Arbete med risk- och sårbarhet, kontinuitetsplanering, krisberedskap m.m. (innefattar flera discipliner), se vidare nedan beskrivet i ett eget underkapitel
- Systemadministration av ärendehanteringssystemet Ecos 2
- Webbredaktörsarbete inkl. arbete med e-tjänster
- Kvalitetsarbete (processer, mallar, rutiner, register och arkivvård)
- Utlämnande av allmän handling
- Fakturering
- Arbete med styrdokument
- Nämndrelaterat arbete
- Dataservice och tekniskt arbete
- Allmänna kontorsgöromål
- Arbetsplatsträffar
- Medarbetarsamtal/lönesamtal
- Individuell kompetensutveckling
- Handledning av ny personal och ev. praktikanter
- Deltagande i interna och kommungemensamma verksamhetsprojekt
- NKI – arbete
- GIS-samordning inom miljö, hälsa och livsmedel
- Avtalsarbete

Det övergripande tillsynsrelaterade arbetet sammanställs nedan. Det kan noteras att det bedömda behovet var 5422 timmar 2021, 4880 timmar 2022, 4265 timmar 2023 respektive 4985 timmar 2024. Under 2025 är behovet av övergripande tillsynsrelaterat arbete högre på grund av planerat arbete med kris- och beredskap samt taxeprojekten.

Sammanställning behovsutredning	Bedömt behov 2025 (timmar)	Bedömt behov 2026 (timmar)	Bedömt behov 2027 (timmar)
Verksamhetsplanering, beredskapsarbetet, utvecklingsarbete, systemadministration Ecos 2, ekonomi och fakturering, medarbetarsamtal, APT, förstärkt OSA, begäran om allmän handling, e-tjänster, webb m.m.	4567	4360	4140
Årsarbetskrafter	3,2	3,1	2,9

Kris- och beredskapsarbete

Enligt tidigare risk- och sårbarhetsanalys har miljö- och stadsbyggnadskontoret konstaterat att av nämndens uppgifter så är det miljö-, hälsoskydds- och livsmedelskontrollen som främst kan ha en så kallad samhällsviktig funktion i en kris- eller krigssituation. Dessa funktioner måste därför prioriteras i en sådan situation.

Kontoret kommer under 2025–2027 att vara delaktig i kommunövergripande beredskapsarbete. Under 2025 planeras ett kommunövergripande arbete med beredskapslager, nödvattenutrustning och etablering av en nödvattengrupp. Detta berör främst livsmedelskontrollen.

Under 2024 arbetades ett avtal med provtagningslabb fram gällande analys av livsmedel och legionella. Detta är en god grund inför kommande beredskapsarbete.

Under 2025 kommer miljöavdelningen fokusera extra mycket på beredskapsarbete inom livsmedelskontrollen och miljö- och hälsoskyddstillsynen. Det finns sedan 2023 handböcker från Livsmedelsverket respektive Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) att tillgå för kontroll- och tillsynsmyndighetens beredskapsarbete. Samverkan kommer att ske med beredskapssamordnaren på kommunledningskontoret.

Beredskapsplanen för livsmedelskontrollen kommer att uppdateras. Uppdateringen utgår ifrån Livsmedelsverkets handbok Livsmedelskontroll vid kris och höjd beredskap (2023)⁹. Flera medarbetare har och ska gå livsmedelsverkets kurs Livsmedelskontroll vid kris och höjd beredskap. Livsmedelsverket har även seminarieövningar för krisberedskapsarbetet inom livsmedelskontrollen som kommer att användas.

⁹ Livsmedelsverket. 2023. Livsmedelskontroll vid kris och höjd beredskap.

Kontoret saknar idag en beredskapsplan för miljö- och hälsoskyddstillsynen. Planen kommer att tas fram under 2025 och utgå ifrån MSBs handbok för kommunal beredskap inom miljö- och hälsoskydd¹⁰.

Sammanfattning av behovsutredningen

I tidigare behovsutredningar innan 2023 framkom att det inte fanns balans mellan behov av resurser och bedömd tid för tillsyn m.m. enligt miljöbalken, kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen samt den omfattande tiden för övergripande tillsynsrelaterat arbete. Sedan dess har ytterligare en miljö- och hälsoskyddsinspektör anställts. Resursbehovet är i balans utifrån det bedömda behovet i denna behovsutredning.

Personalrelaterade händelser såsom uppsägningar, deltidstjänster, personalvakansernas omfattning och långtidssjukskrivningar, kommer att påverka möjligheten att arbeta i enlighet med behovsutredningen och därmed progressen inom tillsynen och kontrollen.

Det är viktigt att framhålla att behovsutredningen är en bedömning utifrån nu kända förhållanden, utredningen per se tar inte hänsyn till individuella förutsättningar att utföra arbetsuppgifterna och stora oförutsägbara händelser som kräver mycket resurser eller andra arbetssätt.

Nedan följer en sammanställning över behovsutredningens olika områden.

Behovsutredningens områden	Bedömt behov 2025 (timmar)	Bedömt behov 2026 (timmar)	Bedömt behov 2027 (timmar)
Livsmedelskontroll	1311	1291	1291
Tillsyn och ärendehandläggning enligt miljöbalken, plan- och bygglovsfrågor, reservatstillsyn och miljöövervakning m.m	8136	8268	8028
Övergripande tillsynsrelaterade uppgifter	4567	4360	4140
Totalt behov (timmar)	14 014	13 919	13 459
Årsarbetskrafter	10	10	10

---

¹⁰ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. 2023. Handbok i kommunal krisberedskap – 2. Kommunala verksamheter – Miljö- och hälsoskydd.

Bilaga 1

I tabellen nedan följer en sammanställning kring nämndens arbete utifrån de fokusområden och tillsynsaktiviteter i den nationella tillsynsstrategin, framtagen av Naturvårdsverket m.fl, som bedöms beröra kommunen. Aktiviteterna kommenteras i kursivt i tabellen.

Tillsynsområde	Berörd tillsynsaktivitet i den nationella strategin och nämndens arbete med denna (i kursivt)
Avfall - Fokusområde illegal avfallshantering	<p>Länsstyrelser och kommuner ökar inom ramen för sina tillsynsuppdrag sin samverkan vid tillsyn av avfallstransporter. Länsstyrelser anordnar myndighetsgemensam tillsyn där den aktuella kommunen för tillsynsinsatsen bjuds in.</p> <p><i>Deltagande i regional tillsynsinsats gjordes 2024. Tillsynsprojekt avfallstransportörer utfördes 2024.</i></p> <p>Kommuner identifierar ett riskbaserat urval av åkerier och avfallsanläggningar för tillsyn på avfallstransporter.</p> <p><i>Se ovan.</i></p> <p>Kommuner genomför uppsökande tillsyn med fokus på avfallshantering inkl. inventering för att hitta illegal avfallshantering genom exempelvis att kontrollera områden där risken för sådan verksamhet är stor.</p> <p><i>Uppsökande tillsyn inom avfallsbrottslighet är planerad 2025 - 2027. Uppsökande tillsyn planeras inom ramen för inventering av nytillkomna eller tidigare okända miljöfarliga U-verksamheter samt inom kommunens fastigheter som upplåts till mellanlagring eller uppställning av fordon.</i></p> <p><i>Tillsynsinsats likt den som är utförd 2024 rörande avfallstransportörer planeras 2025 tillsammans med polismyndigheten.</i></p> <p>Vid tillsyn på befintliga verksamheter spåra avfall genom att nyttja avfallsregistret, kontrollera kvitton eller motsvarande dokumentation, i syfte att hitta illegal avfallshantering.</p> <p><i>Detta sker löpande vid ordinarie tillsyn.</i></p> <p><i>Tillsyn av kommunens avfallsentreprenörer är planerade 2025.</i></p>

	<p><i>Tillsyn planeras även 2025 av andra upphandlade entreprenörer som transporterar kommunens avfall, eller anlitas för transport av avfall inom ramen för byggprojekt eller liknande.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheterna bedriver tillsyn utifrån anteckningsskyldigheten enligt avfallsförordningens 6 kap 5 § och 7 kap 7 §.</p> <p><i>Detta sker löpande vid ordinarie tillsyn.</i></p>
<p>Avfall - Fokusområde masshantering</p>	<p>Naturvårdsverket leder en tillsynskampanj under perioden april-september 2024 om mottagningskontroll av massor inom olika typer av verksamheter. Kampanjen fokuserar på kontroll av att hantering, lagring och behandling sker i överensstämmelse med meddelade försiktighetsmått/villkor samt övriga relevanta regelverk. Berörda tillsynsmyndigheter är de med tillsynsansvar över tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt 4 kap. 6 §, 29 kap. 40-43 §§ och 48-49 §§</p> <p><i>Nämnden berörs ej av ovan beskriven kampanj. Däremot är masshantering ett fokusområde inom kommunens tillsyn 2025:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Tillsynsinsatser till följd av anläggningsarbete</i> - <i>Samverkan med bygglovsavdelningen för att systematiskt få in uppgifter, ställa krav och bedriva tillsyn inom anläggningsarbeten</i>
<p>Avfall - Fokusområde återvinning av avfall så att det upphör att vara avfall</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna bedriver tillsyn utifrån anteckningsskyldigheten enligt avfallsförordningens 6 kap 5 § och 7 kap 7 §.</p> <p><i>Detta sker löpande vid ordinarie tillsyn.</i></p>

<p>Förorenade områden -</p> <p>Fokusområde tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2</p>	<p>Tillsynsmyndigheter har senast år 2025 utifrån länsstyrelsernas strategipaket upprättat handlingsplaner eller motsvarande styrdokument för tillsyn av prioriterade förorenade områden.</p> <p><i>Handlingsplan, strategi för förorenade områden¹¹ finns sedan flera år och reviderades 2022. Under 2025 kommer strategin att uppdateras för att gälla åren 2026–2028.</i></p> <p>Samtliga tillsynsmyndigheter med tillsynsansvar över objekt i riskklass 1 och 2 har minst ett aktivt ärende om avhjälpande av föroreningskada. Antalet pågående ärenden bör relateras till antalet prioriterade objekt som tillsynsmyndigheten ansvarar för.</p> <p><i>Arbete sker i enlighet med strategin för förorenade områden. Kommunen har två aktiva ärenden, riskklass 1 objekt, rörande avhjälpande av föroreningskada.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheten har till den 31 december 2025 ökat antalet objekt i riskklass 1 och 2 som har ett utrett ansvar.</p> <p><i>Arbete sker inom ramen för strategin som anger att arbete ska ske med 2-4 ansvarsutredningar per år för prioriterade objekt.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheten har under strategins period ställt krav på undersökning och/eller avhjälpande av riskklass 1 och 2 objekt.</p> <p><i>Arbete sker enligt strategi för förorenade områden, 1-2 undersökningar och åtgärder per år inom egeninitierad respektive händelsestyrd tillsyn.</i></p>
<p>Förorenade områden –</p> <p>Fokusområde anmälan om avhjälpande åtgärd enligt § 28 i FMH</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna tar aktivt del av kunskap och vägledning om riskbedömning, riktvärden, representativa halter och åtgärds mål på ett sätt som utvecklar handläggningen av ärenden som initieras genom anmälan enligt 28 § FMH, i riktning mot effektmålet.</p> <p><i>Miljöavdelningen deltar i kompetensutveckling i ämnet, t.ex. kan detta behandlas vid länsstyrelsens</i></p>

¹¹ Strategi för förorenade områden i Danderyd 2022–2025 (MHN 2022-509)

	<p><i>handläggarrträffar samt Naturvårdsverkets webinarier.</i></p>
<p>Hälsoskydd -</p> <p>Fokusområde inomhusmiljö i bostäder</p>	<p>Kommunerna kartlägger och väljer ut fastigheter/bostäder 2022–2025 inför tillsyn. (Flerbostadshus som till exempel hyresrätter eller liknande boendeformer)</p> <p><i>Kartläggning är utförd och kvalitetsgranskad hösten 2022</i></p> <p>Kommunerna bedriver tillsyn av fastigheter/bostäder där risken för olägenhet för människors hälsa är stor 2022–2025. (Flerbostadshus som till exempel hyresrätter eller liknande boendeformer)</p> <p><i>Under 2024 skedde tillsyn av de fastigheter/bostäder som inte har tillsynsats tidigare. Fr o m 2025 sker tillsyn enligt tillsynsintervall (var femte år). Fastighetsägartillsyn är planerad 2026 och 2027. 2026 planeras en särskild tillsynsinsats gentemot hyresrätter.</i></p> <p><i>Kartläggning av nybyggda flerbostadshus genomförs 2025.</i></p>
<p>Hälsoskydd -</p> <p>Fokusområde bassängbad</p>	<p>Kommunerna gör tillsynsbesök på anmälningspliktiga bassängbad under 2022–2024. I tillsynen tillämpas Folkhälsomyndighetens allmänna råd (HSLF-FS 2021:11) och tillhörande vägledning om bassängbad</p> <p><i>Alla anmälningspliktiga bassängbad har fått ett tillsynsbesök under 2022–2024 då tillsyn av bassängbad sker årligen enligt behovsutredningen.</i></p>
<p>Hälsoskydd -</p> <p>Fokusområde inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola</p>	<p>Kommunerna bedriver tillsyn av förskolor och grundskolor. Extra fokus för både förskolor och skolor under perioden 2022–2024 är städning. Ytterligare fokus för förskolor under perioden 2024–2025 är hygien och smitta.</p> <p><i>Förskoletillsyn skedde och sker 2024 och 2026. År 2024 var fokusområde städning och hygien och smitta. År 2026 är fokusområde uppföljning av städning, hygien och smitta samt giftfri förskola.</i></p>

	<p><i>Skoltillsynen sker 2025 med fokusområde ventilation, radon, kemikalier samt uppföljning rökfria miljöer och städning. Tillsyn på skola skedde 2023 med fokus på städning och rökfria miljöer.</i></p>
<p>Kemikalier – Fokusområde Reach</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn hos nedströmsanvändare av tillståndsämnen samt andra särskilt farliga ämnen. Huvudfokus ska vara på tillståndsämnen, att ämnena inte används utan ett giltigt tillstånd samt i enlighet med villkoren i tillståndsbeslut enligt Reach-förordningen. (Under strategins period).</p> <p><i>Tillsyn sker inom ramen för ordinarie tillsyn såsom båtklubbs- och golfklubbstillsynen.</i></p> <p><i>Tillsynsprojekt giftfri förskola är inplanerad 2026.</i></p> <p><i>Tillsyn av PFAS-ämnen i produkter och verksamheter pågår sedan 2024, för att fortsätta under 2025 och 2026. Även detta är tillsyn enligt Reachförordningen. Detta sker inom ramen för den nationella tillsynsinsats som sker vad gäller PFAS-identifiering. En medarbetare deltar i Miljösamverkan Stockholms särskilda PFAS-nätverk/kompetensgrupp.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn av varor och kemiska produkter i butiksledet med fokus på begränsningar enligt Reach-förordningen. Detta kan göras i form av kontroll av rutiner för att uppfylla krav och begränsningar i lagstiftningen. (Under strategins period).</p> <p><i>Miljöavdelningen kommer att delta i KEMIs samverkansprojekt hösten 2025 med fokus på kontroll av bekämpningsmedel. Fokus kommer att vara på t.ex. rått- och musmedel, insektsmedel, träskyddsmedel och båtbottnfärger.</i></p> <p><i>Under 2026 planeras ett likartat KEMI samverkansprojekt, då med fokus på växtskyddsmedel. Kontoret avser att delta även i detta samverkansprojekt.</i></p>

<p>Kemikalier –</p> <p>Fokusområde Biocider</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn av biocidprodukter i butiksledet som egna inspektioner eller som ett delområde i en bredare inspektion. Biocidprodukter att fokusera särskilt på kan vara rått- och musmedel, insektsmedel och båtbottnfärger. (Under strategins period).</p> <p><i>Kontoret kommer att delta i KEMIs samverkansprojekt hösten 2025 med fokus på kontroll av bekämpningsmedel. Fokus kommer att vara på t.ex. rått- och musmedel, insektsmedel, träskyddsmedel och båtbottnfärger. Både tillsyn enligt Reachförordningen och Biocidförordningen är aktuell i fråga om samverkansprojektet.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn av behandlade varor i butiksledet som egna inspektioner eller som ett delområde i en bredare inspektion. Ett särskilt fokus kan läggas på träskyddsbehandlat virke. (Under strategins period).</p> <p><i>Tillsyn byggvaruhandel, fokus träskyddsbehandlat virke, är inledd 2024 för att fortsätta under 2025.</i></p>
<p>Miljöfarlig verksamhet -</p> <p>Fokusområde fordonstvättar och fordonsverkstäder</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna använder det nationella handläggarstödet för att hitta de verksamheter som har störst potentiell miljöbelastning.</p> <p>Tillsynsmyndigheterna deltar i en nationell tillsynskampanj avseende fordonstvättar och/eller fordonsverkstäder (nov 2023 - maj 2024)</p> <p><i>Kontoret deltog i tillsynskampanjen. Tillsyn av fordonstvättar och fordonsverkstäder sker enligt intervall i behovsutredningen.</i></p>
<p>Miljöfarlig verksamhet -</p> <p>Fokusområde dagvatten</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna inhämtar information om den kommunala va-huvudmannens egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen utifrån följande frågor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utförs någon egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen och dess olika anläggningsdelar, såsom ledningsnät och dagvattenanläggningar inom anläggningen? (Ja eller Nej, eller mer utförligt beskrivet) • Vilket år utfördes egenkontrollen senast?

	<ul style="list-style-type: none"> • Senaste dokumenterad egenkontroll begärs in, alt. om egenkontrollen inte finns dokumenterad, kort beskrivning av utförd men ej dokumenterad egenkontroll begärs in. • Med vilken regelbundenhet utförs egenkontrollen? <p>Ambitionsnivån i tillsynsaktiviteten är att samtliga Sveriges kommuner (därav ambitionsnivån 100 %) ska komma upp i en minsta gemensamma lägsta nivå vad gäller kännedom om VA-huvudmannens egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen. Det genom att ställa ovanstående frågor och få svar, som senare kan utgöra underlag inför besvarande av Naturvårdsverkets uppföljning av fokusområdet. Tillsynsaktiviteter sker med fokus på egenkontroll av dagvattenanläggningar hos VA huvudmannen.</p> <p><i>Detta sker inom ramen för tillsyn vartannat år enligt behovsutredningen. Egenkontrollprogram finns och går igenom vid tillsyn. Tillsyn av allmänna dagvattennätet och tillhörande dagvattenanläggningar sker 2025 och 2027.</i></p> <p><i>2025 är fokus även att bedriva tillsyn utifrån vattenplanen och åtgärder i fråga om dagvattenanläggningar.</i></p>
<p>Miljöfarlig verksamhet -</p> <p>Fokusområde Energihushållning</p>	<p>Tillsynsmyndigheten kontrollerar i tillsynen om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kraven i miljöbalkens hänsynsregler om energihushållning och användning av förnybara bränslen uppfylls • miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll vad gäller energihushållning och användning av förnybara bränslen följs. <p>Tillsynen bör anpassas utifrån tidigare tillsynserfarenheter och hur långt tillsynsobjekten kommit i sitt arbete genom att exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifiera och prioritera tillsynsobjekt med stor energihushållningspotential och/eller bristande egenkontroll • förelägga om kartläggning av energianvändningen och en energihushållningsplan/åtgärdsplan, när det bedöms skäligt. Omfattningen av kartläggning och plan anpassas till verksamhetens storlek. • förelägga om utredning eller åtgärder när det bedöms skäligt. <p><i>Under 2023 inleddes projektinriktad energitillsyn. Energitillsyn har utförts på ca 80 procent av kommunens B och C verksamheter. Detta arbete fortsätter under 2025 – 2027 med fokus på B, C och</i></p>

	<p><i>de U-verksamheter som bedöms relevanta. Miljöavdelningen har deltagit i Miljösamverkan Stockholms seminarier i ämnet under 2023 och 2024.</i></p>
<p>Miljöfarlig verksamhet –</p> <p>Fokusområde små avlopp</p>	<p>Tillsynsmyndigheterna förbereder för riskbaserad tillsyn av små avlopp genom komplettering och uppdatering av digitala ärendehanteringsregister. (2022–25). Målet är som minst att alla små avloppsanläggningar registreras och koordinatsätts, även om det saknas specifika uppgifter i övrigt om anläggningen.</p> <p>Återkommande planerad tillsyn av små avloppsanläggningar utförs baserat på riskklassning där de avloppsanläggningar prioriteras som har störst negativ påverkan på människors hälsa och miljön.</p> <p><i>Tillsyn av samtliga små avlopp gjordes 2019, exklusive enskilda avlopp vid komplementbyggnader. Uppföljande tillsyn är planerad 2025. Det finns ett litet antal enskilda avlopp i kommunen.</i></p> <p><i>Under 2025 kommer ett samarbete med VA och GIS-ingenjör ske för att förbättra kartlagret för enskilda avlopp. Därtill ska en uppföljande inventering och riskklassning ske för att få en mer systematisk tillsyn.</i></p>
<p>Miljöfarlig verksamhet -</p> <p>Fokusområde växtnärläcka från jordbruk och hästgårdar</p>	<p>Val av tillsynsobjekt ska utgå från en riskbedömning där verksamhetens möjliga påverkan på vattenförekomsten ska ha företräde, oavsett inriktning på jordbruksverksamheten (djurhållande verksamhet/växtodlingsgård). (2022-2025)</p> <p>Tillsynsmyndigheterna prioriterar tillsyn av jordbruksverksamheter och hästgårdar som ligger utmed vattenförekomster där miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten inte uppnås idag. (2022-2025)</p> <p><i>Inget urval baserat på riskbedömning är nödvändig då kommunen har ytterst få verksamheter av den här typen.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheterna använder sig av de nationellt framtagna checklistorna för tillsyn i fält samt växtnärläcka tillsyn på hästgårdar. (2022-2025)</p> <p><i>Dessa kommer att användas.</i></p>

	<p>Tillsynsmyndigheterna tar del av digitala utbildningar (arrangerade av KEMI och Jordbruksverket) inom växtnärlingsområdet. (2023-2025)</p> <p><i>Kontoret har deltagit och kommer att delta på dessa utbildningar.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheterna prioriterar att delta i det nationella tillsynsprojektet inom växtnärlingsområdet. (2024)</p> <p>Tillsynsmyndigheterna prioriterar att delta i det nationella tillsynsprojektet om Tillsyn i fält. (2025)</p> <p><i>Kontoret har valt att inte delta i dessa tillsynsprojekt av prioriteringsskäl då det finns så pass få objekt av den här typen i kommunen.</i></p> <p><i>Tillsyn av stall, jordbruk och ridskola sker 2025.</i></p>
<p>Naturtillsyn</p>	<p>Inom naturtillsynen ingår fokusområdena Invasiva främmande arter, Påverkan på naturvärden i grunda havsvikar och Påverkan på naturvärden. Länsstyrelsen är ansvarig tillsynsmyndighet för invasiva främmande arter och påverkan på naturvärden i jordbrukslandskapet. Vad gäller påverkan på naturvärden i grunda havsvikar är både kommun och länsstyrelse utpekad som ansvarig myndighet.</p> <p>Länsstyrelserna genomför årligen kunskaphöjande aktiviteter för kommunen som tillsynsmyndighet. Naturvårdsverket stödjer länsstyrelserna i deras vägledning.</p> <p><i>Kontoret deltar i webinarier och workshops i de fall de bedöms relevanta.</i></p> <p>Tillsynsmyndigheten planerar och genomför tillsyn i/vid grunda exponeringsskyddade havsvikar och där det är skäligt föreläggs om återställelse under 2023-2024.</p> <p><i>Åtgärder inom lokalt åtgärdsprogram för vatten (LÅP) för Lilla Värtan ska följas upp 2025. Fokus inom programmet är bl.a. grunda havsvikar. Uppföljning sker med miljö- och vattenplaneraren på SUF. För Stora Värtan sker samarbete med miljö- och vattenplaneraren utifrån eventuellt planerade åtgärder vid grunda havsvikar.</i></p>

	<i>Reservatstillsyn sker årligen vad gäller kommunens tre kommunala naturreservat.</i>
--	--